

Piešķirs dīzeļdegvielu ar samazinātu akcīzes nodokļa likmi

LAUKU atbalsta dienests (LAD) no 1. maija lauksaimniecības produkcijas ražotājiem piešķirs marķēto dīzeļdegvielu ar samazinātu akcīzes nodokļa likmi šim saimnieciskajam gadam 50% apmērā no iepriekšējā saimnieciskajā gadā piešķirtās marķētās dīzeļdegvielas, aģentūru LETA informēja LAD.

Lai atvieglotu «Covid-19» radītās īstermiņa ekonomiskās grūtības, lauksaimniekiem, kas ir izlietojuši visu 2019./2020. saimnieciskajā gadā piešķirto marķētās jeb tā saucamās iezīmētās dīzeļdegvielas ar samazinātu akcīzes nodokļa likmi apmēru, ir jāiesniedz iesniegums vienotā platību maksājuma saņemšanai un iesniegums tās piešķiršanai.

LAD marķēto dīzeļdegvielu ar samazinātu akcīzes nodokļa likmi 2020./2021. saimnieciskajam gadam 50% apmērā no 2019./2020. saimnieciskajā gadā piešķirtā marķētās dīzeļdegvielas kopējā daudzuma piešķirs, pamatojoties uz iesniegtajiem iesniegumiem.

Lauksaimniekiem, kuriem 2020./2021. saimnieciskajam gadam būs piešķirta dīzeļdegviela 50% apmērā no 2019./2020. saimnieciskajā gadā piešķirtā marķētās dīzeļdegvielas kopējā daudzuma, LAD līdz šī gada 30. jūnijam veiks pārreķinu, piešķirot marķēto dīzeļdegvielu ar samazinātu akcīzes nodokļa likmi 2020./2021. saimnieciskajam gadam.

Energoresursu cenu samazināšanās nekompensēs piena cenas kritumu

ENERGORESURSU – degvielas un elektrības – cena piena ražošanas pašizmaksā ieņem tikai 7 – 15% atkarībā no saimniecības lieluma, tādējādi šo resursu cenu samazināšanās nekompensēs piena iepirkuma cenu kritumu, liecina Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) aprēķini.

LLKC aprēķini par piena ražošanas pašizmaksu liecina, ka elektrības un degvielas izmaksas piena pašizmaksā lielās saimniecībās ar 200 un vairāk govīm veido vidēji 7%, bet mazās saimniecībās līdz 50 govīm – 15%. Resursu cenu samazinājums par 20% ļoti nebūtiski ietekmēs piena ražošanas pašizmaksas samazinājumu gada laikā.

LLKC norāda, ka vislielāko īpatsvaru piena pašizmaksas veido pirkta lopbarība, atalgojums un ēku/tehnikas uzturēšana. Šīs izmaksas lielās saimniecībās pašizmaksā veido 60%, bet mazās – 45% (jo lielāka saimniecība, jo lielāks īpatsvars). LLKC aprēķini par piena ražošanas pašizmaksu liecina, ka viena kilograma piena sarāžošana mazās saimniecībās izmaksā vismaz 35 centus, vidējās un lielās – vidēji 30 centus.

Ar pacietību un izturību

◆ Piena iepirkuma cenu nestabilitāte nozari vajā ilgstoši

RUTA KEIŠA

Piena lopkopības nozare jau sen pieradināta pie «ārkārtas situācijas» – nemotivēta cenu samazinājuma, īpaši pavasaros, kad atsākas ganību sezona. Šī «sērga» nozarē ieperinājies kopš padomju laikiem un «žņaudz» gan svaigpiena ražotāju, gan gatavās produkcijas patērētāju, jo veikalu plauktos cenu samazinājumu neredz. «Krējums» aizķeras kaut kur pa vidu.

Vispārējās krīzes aizsegā

Arnis Jermaks no zemnieku saimniecības «Dālderis» Vecumnieku novada Bārbeles pagastā atzīst, ka iepirkuma cenas pirms globālās krīzes gan bijušas labas, sūdzēties nevarēja. Pašlaik tās pazeminājušās līdz pagājušās vasaras līmenim, un tas neko labu nesola. Jau iepriekš piedzīvotais – 16 eirocenti par kilogramu – līcis pārdomāt perspektīvas darboties piena lopkopībā, taču izglābis lielais izslaukums – kvantitāte. Kā būs šoreiz, zemniekam grūti paredzēt. Piena iepirkuma cenu a/s «Rīgas piena kombināts», visticamāk, mainīs arī maijā – atliek vien gaidīt nākamo vēstuli...

A. Jermaks domā, ka no piena produktiem patērētājs pašlaik iegādājas tikai pašu nepieciešamāko – pienu un krējumu –, kārumi tiek atlikti. Eksports ir nobremzējies, taču pārstrādātāju atsauksmās uz «pasaules krīzi» ir vājš mierinājums ganāmpulku īpašniekiem.

«Piena loģistika» ir lauksaimniecības pakalpojumu piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība (LPKS), reģistrēta Valmierā, dibināta 2015. gadā un pašlaik apvieno ap 40 dalībnieku. Pamatdarbība ir nepasterizētā piena iepirkšana un pārdošana piena pārstrādes uzņēmumiem. Kā vēsta LPKS mājaslapa, produkcija tiek paņemta 12 savākšanas lokos, kas aptver astoņus pagastus. Viens no tiem ir arī Vecumnieku novada Bārbelē – zemnieku saimniecība «Silavēji». Tās saimnieks Mārtiņš Mediņš pauž neapmierinātību par cenas samazinājumu: «No 1. aprīļa svaigpiena iepirkuma cena ir par 40 eiro tonnā zemāka nekā iepriekš, tas ir ļoti daudz. Iepriekš tas bijis 10 – 20 eiro. Pēc manām domām, vispārējā krīze ir tikai aizsegs. Šogad tam ir globāls raksturs. Cenu samazinājumu pamato ar patēriņa krišanos un eksporta apstāšanās uz Dienvideiropu. Pat no lauksaimniecības tālu esošam cilvēkam rodas jautājums – kāpēc cena nemainās veikalos? Un kāpēc piena lopkopības nozarē šī situācija gadu no gada atkārtojas, tikai minētie iemesli atšķiras?» «Bauskas Dzīvei» diemžēl neizdevās



FOTO NO «BAUSKAS DZĪVES» ARHĪVA.

UZZIŅAI

Mēnesi agrāk nekā pērn LAD sācis izmaksāt ciltsdarba maksājumus par piena govīm

Lai atbalstītu lauksaimniekus ārkārtējās situācijas laikā, kad ir svarīgi nodrošināt stabilu finanšu plūsmu saimniecībās, Lauku atbalsta dienests (LAD) jau šī gada 9. aprīlī sāka izmaksāt ciltsdarba maksājumus piena lopkopībā. Iepriekšējā gadā tos sāka saņemt tikai 9. maijā. Zemkopības ministrs Kaspars Gerhards: «Nemot vērā šī brīža situāciju piena lopkopības nozarē, līdz ar piena iepirkuma cenu samazinājumu ir būtiski rast iespējas atbalsta sniegšanai Latvijas lauksaimniekiem krīzes situācijas pārvarēšanai. Viens no risinājumiem ir jau esoša atbalsta pielāgošana ārkārtējās situācijas problēmjautājumu operatīvākai risināšanai, nosakot par mēnesi agrāku termiņu ciltsdarba maksājumu par piena govīm izmaksai. Jo agrāk mūsu lauksaimnieki saņems nepieciešamo un gaidīto atbalstu, jo ātrāk šos līdzekļus viņi varēs ieguldīt piena lopkopībā, lai nodrošinātu nepārtrauktu piena ražošanu un secīgi arī piena produktu pieejamības nodrošināšanu Latvijas iedzīvotājiem.» LAD direktors Ģirts Krūmiņš norāda: «Lauku atbalsta dienests ārkārtējās situācijas laikā strādā ātri un efektīvi, lai visus maksājumus lauksaimnieki saņemtu laikus. Apzināties, ka tas ir ļoti svarīgi,

lai mūsu saimnieki varētu turpināt darbu. Agrāk izmaksāts ciltsdarba maksājums ir viena no atbalsta iespējām piena lopkopijiem.» Piešķirtais finansējums minētajam atbalstam ir 7,3 miljoni eiro. Atbalstu saņems 3076 saimniecības par 100 672 govīm.

Atbalsta likmes:

- par piena govi ar izslaukumu no 5000 līdz 6999 kg un pirmpieni – 58,29 eiro;
- par piena govi ar izslaukumu 7000 kg un vairāk – 72,29 eiro;
- par 'Latvijas brūno' vai 'Latvijas zilo' govi – 72,29 eiro.

AVOTS: LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS KOOPERATĪVU ASOCIĀCIJAS MĀJASLAPA.

No Zemkopības ministrijas

Šī gada 14. aprīlī valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādātos normatīvus, kas paredz no valsts budžeta programmas «Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem» **sniegt atbalstu 45,5 miljonu eiro vērtībā lauksaimniekiem un pārtikas ražotājiem.** Noteikumos minēta kārtība, kādā administrē un uzrauga ārkārtas atbalsta pasākumus lauksaimniecības un pārtikas nozarē saistībā ar «Covid-19» izplatības negatīvo ietekmi.

AVOTS: LVPORTĀLS.LV.

sazināties ar kooperatīva «Piena loģistika» vadību.

Lielākā problēma ir sadrumstalotība

LPKS «Pienupīte», reģistrēta Jelgavas novadā, darbojas kopš 2009. gada. No zemniekiem dzird pārsvarā labas atsauksmes, bet arī šis kooperatīvs cenu nedaudz mēdz samazināt. Andris Betaks no Vecumnieku novada Kurmenes pagasta piemājas saimniecības «Eglītes», kas ir bioloģiskā saimniecība, atzīst, ka kritiska piena iepirkuma cenas samazinājuma vēl nav, tā ir par diviem trim centiem kilogramā zemāka

nekā ziemas mēnešos. Andris teic, ka tā pavasaros diemžēl ir ierasta parādība.

Mārtiņš Cimermanis, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra valdes priekšsēdētājs, komentē:

«Latvijas piena ražotāju lielākā problēma ir sadrumstalotība un nespēja apvienot spēkus kopīgu mērķu sasniegšanai. Latvijā darbojas vairāk nekā 30 piena uzpirkšanas un pārstrādes kooperatīvu taču atzišanas process veikts tikai daļai.

Liela daļa kooperatīvu pašorganizējās krīzes laikā, kad piena pārstrādes rūpnīcas atteica sa-

vākt nelielu piena apjomu. Atrisinot savākšanas un transportēšanas jautājumus, nav novērsta cenu stabilitātes problēma. Cita runa, ja kooperatīvam pieder sava pārstrāde, bet tādi Latvijā ir tikai trīs. Lielākā daļa kooperatīvu tāpat spiesti atdot svaigpienu par cenu, kādu nosaka pārstrādes uzņēmums, kam tas pienu aizved.

Piena cenu samazinājums šis ļoti atšķirīgās krīzes apstākļos ir jo nepatīkamāks tāpēc, ka mēs visi atrodamies diezgan lielā neziņā par to, kā šī ārkārtējā situācija attīstīsies. Atliek vien nezau-dēt pacietību un izturību.» ◆